

Bécsi Közlöny

Főszerkesztő:
HIRSCHFELD LAJOS.

Kiadóhivatal:
Bécs 2/1, Volkertstrasse 23. sz.

Szerkesztő:
FARKAS EMIL.

Előfizetési feltételek: Egész évre 20 korona
Fél évre 10 „

Hirdetési feltételek: Az egyhasábos petsor 20 fillér.
Többszöri közlésnél engedmény.

A t. olvasóhoz!

Mikor a németiség forrongó emporiumában megjelenő lapunkat mostani irányába tereltük, szellemi fajsúlyának emelése érdekében mindenekelőtt a magyar sajtó legjelesebb munkásait sorakoztattuk független lobogónk alá. A tetemes anyagi áldozatok nem riasztottak bennünket vissza irányterünk következetes megvalósításától. S hogy vállalkozásunk eddig is nem maradt sikertelen, annak ékesen szóló bizonyítékai azok a kedvesen figyelmes elismerő iratok és buzdító nyilatkozatok a melyekkel t. olvasó közönségünk a szerkesztőséget napnapután elhalmozza. E jóakarát biz-

tató mesgyéjén elindulva imhol teljesen szakitunk a lap szegényes multjának külső formáival is; de az új alak csak újabb serkentő erő lesz részünkre közművelődési küldetésünk minél sikeresebb kifejtésére. Fáradhatatlan tollal fogjuk ezentul is az emberi gyengéket és azoknak társadalmi visszahatását ostromozni. Tekintet nélkül arra, hogy mily magasra nyúlnak a befolyások, a melyeket történetesen érinteni fogunk. Az Istent, a hazát, az igazságot akarjuk szolgálni szívünkkel, lelkünkkel, itéletünkkel.

A lap esetről-esetre, egy-egy alkalomszerű illusztrációval lesz diszitve, a melylyel csak fokozni

óhajtjuk a közönség szeretetét és érdeklődését. Mert a közönség, a mi urunk és mi a közönség számára dolgozunk.

A „Bécsi Közlöny“
szerkesztősége.

A bécsi magyar egyesület.

(F. F.) Afrika őserengeteiben találkozunk sajtóságos és ritka növényekkel, melyek csak olyan helyeken tudnak megteremni, a hol az iveretesen följük hajló lombkoronák megvédik kényeskedő testüket a napsugár perzselő csókjától, vagy a szél enyelgő ölelgetéseitől. Hasonló természetrajzi sajtóságokkal van fölruházva a bécsi magyar egyesület zsenge, de már nem fiatal palántája is, a mely fölé szintén

Küry Klári felfedezője.

A „Bécsi Közlöny“ eredeti tárczája.
Irtá: Miskolczi Henrik.

A zseniális Serly Lajos, a Magyarországon széltében ősmert zeneszerző nemrégiben egy érdekes történetet mesélt nekem, melyet én szerény tollammal már azért is reprodukállok, mert Küry Klári művészetét élénk színekkel világosítja meg s mert most, bécsi vendég-zereplése folytán, aktuális.

Kolozsváron kezdődik és végződik a történet. Akkortáiban, mikor a kolozsvári nemzeti színháztól Réthy Laurát (most Rudnyánszky Gyuláné) felhozták a budapesti népszínházhoz, hogy itt hallassa csalogányhoz hasonló gyönyörű hangját. A hidegvérű Ditrói Mór, a kolozsvári nemzeti színház akkori igazgatója, ki általánosan tudvalevőleg úgy érti a színigazgatás fárasztó mesterségét, mint jó pap a bibliát, azaz könyvnélkül, szörnyen

kétségbeesett. Ritkán történik meg rajta, hogy elcsüggedjen, de ez alkalommal már majdnem a Kolozsvár alatt folyó Szamosba akarta magát dobni.

Hol vegyen olyan primadonnát, ki Réthy Laurát pótolja? Ez a kérdés nyugtalanította nappal és éjjel. Ditróinak akkortáiban Nagy Vincze volt a rendezője, ki bizony együtt busult igazgatójával. Buskomorság ült kicsiny és nagynak arcán a kolozsvári színháznál. Egy országot egy iczi-piczi primadonnáért. Ez volt a kiáltó ige.

Sok kísérletezés történt. Majdnem minden héten egy-egy új csillag próbált szerencsét az ország második nemzeti színháza deszkáin, de eredménytelenül.

A csillagok fel- s eltűntek. A primadonna-vásárcsütstádiumban maradt.

Most Nagy Vinczének mentő eszméje támadt. Egy ötlet, mely meg-

hozta az eredményt. Zichy gróf akkor még nem indult hangkereső körutra s így Nagy Vincze bátran neki vág-hatott ennek a rögzös utnak. Természetesen és először is a központba zónázott.

A véletlen, ez a legnagyobb mes-ter, a vigadóba vitte a rendező urat. Egy jótékonycélu hangverseny volt hirdetve. Budapest legszebb és legelőkelőbb körei rendezték, sőt a műsor majdnem minden számát is az elité töltötte be.

A rendező ur minden számot végig hallgatott. Majdnem az utolsó számnál egy egészen fiatal leány lépett az emelvényre. Egy egyszerű operette áriát énekelt, valami „Szélháziak“ című új darabból. Ennek a fiatal leánynak a pusztá megjelenése mozgást idézett elő a közönség soraiban. Olyan fajta érzés futott át mindenkin, mint mikor a tavasz leheletét érzi az ember. Az üde, balzsamillatu tavasz

tölgýóriások koronái terjesztik vé-
dőleg hosszú árnyékukat. S hogy az
analogia teljes legyen: egy tisztító
vihar szelletét, vagy az igazság
napfényes tekintetét ez a növény
sem tudná szájalmas romlása nél-
kül elviselni. Valami szenvedélyes
botanikus tudományos kegyetlenség-
gel esnék neki a különös virágnak,
hogy lepréselje a maga külön bi-
rodalma számára, mely a herbarium
penészes födelével bezáródik.

Mi azonban, a kik minden élet-
valóságot egyedül életrealitása
miatt szeretünk, perczig sem tud-
nók gyönyörűségünket lelmi, ke-
gyetlenségünk játékaiban. Ezért
óvatosan vonjuk félre a látásunkat
megzavaró eleven kárpitót, hogy a
növénykét mostoha földjéből kiemel-
vén olyan talajba ágyazzuk be
ismét, a hol fejlődésére alkalmasabb
létföltételek kínálkoznak.

Előttünk fekszik a bécsi magyar
egyesület legutolsó jelentése, mely-
ben a közgyűlésnek az 1901-ik évi
működés eredményéről számol be.

Az érdemes titkári jelentés sokat-
mondó semmitmondással igyekszik
a tévleséget olyatén módon cso-
portosítani, hogy az tevékeny mű-
veletek sikereit is tükröztesse. E
célra szolgál az »Érszébet alap«
gyűjtésének tüzetesebb ismertetése,

lehetőleg. Költői érzés ez, mely a leg-
ridegebb ember vérébe is pezsgést
hoz.

Az éneklő leány olyan friss volt,
mint a legső harmat a tavasz hajua-
lán; olyan kecsesen-bájos, mint a leg-
szébb beszélő baba. S hogyan énekel!
Mint a csicségő pintyőke a vadrózsa
bokrán, mint a fülemile, mikor egész
tűdővel hívja fészékbe párját.

Zajos, frenetikus taps zudult fel a
gyönyörű leány dala után. Az egész
műértő közönség egy tenyér lett. Ta-
lán soha olyan tapsvihar nem hang-
zott a vigadó falai között, mint ez
alkalommal. Ötször ujjrázták meg ezt
az egyszerű operette áriát.

A közönség soraiban csak egy
ember nem tapsolt, csak egy ember
nem éljenzett és ez Nagy Vincze
volt. Ő nézett és bámult, mert a kis
leány valósággal megigézte. Az ének
elhángzása után azonnal az öltözőbe

mely rövid három esztendő lefor-
gása alatt megüti a 30,000 koro-
nát. Ez kemény munka volt és
föltétlen elismerés illeti meg azokat,
a kik benne közreműködtek. De hát
aztán? Néhány jótékony segély?
Egy-két pompásan sikerült bankett?
— Hol marad a becsvágy az egye-
sület magyar voltának jellegző ki-
domborítására? Mi jogon magyar
ez az egyesület és nem osztyák vagy
cseremiszt? Mert magyar befolyás ér-
vényesül a vezetésében? De hiszen ez
a vezetés nem érvényesül magyar-
nak. Szempillantás alatt bármely más
idegen vonatkozásu egyesületté le-
hetne ezt az intézményt átalakítani
anélkül, hogy a magyar érdekek
szenvednének alatta. Ez érdekek
képviselésében és társadalmi orga-
nizációjára, az egyesületből eredőleg
nem történik a világon semmi de
semmi. Ha csak ez az abszolút tét-
lenség nem az egyetlen nemzeti
vonás, a mely magyarságunkat jut-
tatja eszünkbe. Pedig az egyesület
vezetői — minden tettük bizonyítja
— ritka jó és kedves magyar haza-
fiak. De mit ér mindez?

Bécsben nem kisebb szám: mint
100000 magyar él, nyüzsg, tor-
lódik és helyezkedik el abban az
óriási nagyvárosi gépezetben. Az
egyesület rendszeren fizető 316 tagja

rohant, hol nyomban bemutatta magát
Küry Klári- és a kedves mamájának.

A mama, (a ma is szép asszony)
mikor meghallotta, hogy a rendező ur
leányát színésznőnek hívja, udvariasan,
de kereken nem-t mondott.

— Klárikát csupán azért tanittat-
tam, hogy jótékony hangversenyeken
énekeljen és ezáltal habár egy mor-
zsányit is, enyhítsen a szegények,
ügyefogyottak nyomorán.

— Szép és nemes cél, a mit ő
nagysága kedves leánya elé tűzött, de
még szebb és nemesebb lesz, ha a
világot jelentő deszkákon hódít és
ragyog, viszonzta udvariasan Nagy
Vincze.

— Volna kedved színpadra lépni,
Klárka? kérdezte az iruló-piruló szép
leányt a mama.

— Egyszer . . . próbaképpen igen,
szólt halkán Klárka.

közül alig rug kétszázra azok száma,
a kik a bécsi magyarok köréből
éreztek szükségét annak, hogy az
egyesület tagjaivá legyenek. Nin-
csen semmi közvetítő momentum,
mely az összetartozandóság érzetét
magyar és magyar között ébren
tartaná? Ki kell mondanunk, hogy
a bécsi magyarság ügye nincsen
társadalmi uton megszerveve.

De hát mi idehaza nem a leg-
bántóbb közöny lomhaságával gu-
bózkodunk-e be önös érdekeink gon-
dolathálózatába? Mialatt hazafisá-
gunk, melyet örökösen a nyelvünkön
hordunk, megteszi azt a rövid kis
utat gondolkodásunktól az erszé-
nyünkig, a leg-zivesebben elkalló-
dik valahol. Az Isten tudja hol.
Jobban imádjuk a pénznek varázsát
mint sanyargó hazánknak érdekeit.
Nem merem ebből a legközelebbi
következést levonni. De minden
ember kitalálhatja.

Az egyesület jelentése is föl-
panaszolja ezt a nemtörődömséget.
Mihaszna teszi, ha nem lép ki
valamiféle egészséges kezdeményező
indítvánnyal a közöny társadalmi
megtörésére.

E helyett a jelentés egy kis
önvallomással kedveskedik az ér-
deklődőknek és elragadó naivitással
adja tudunkra, hogy: »Az 1901.

— Helyes, kiáltotta örvendezve a
rendező. És ha egyszer sikerül?

— Akkor a színművé-zethez pár-
tolunk, szólt a mama.

Egy hét múlva Hajnal Klára a
»Tiszt urak a zárdában« című ope-
rette Louis szerepében fellépett a ko-
lozsvári nemzeti színházban. A siker
óriási volt. Az ottani, műértőségéről
országszerte ismert közönséget az ál-
név alatt fellépett bájos leány, mint
színésznyelven mondani szokás: egy
csapásra meghódította.

A nagy sikert látva a mama, egy
cseppet sem vonakodott, hogy Klárka
Tháliának szentelje életét s így nyert
Kolozsvár, majd Budapest olyan csil-
lagot, mely ragyogásával nemcsak a
szűkebb hazában, de a mint látható,
Bécsben is fényt vet a magyarságra
és a színművészetre egyaránt.

év egyesületünkben a csendes tevékenység zajtalan munkás-ságnak volt szentelve, nem gazdag tehát külsőleg is észrevehető nyilvánulásokban, inkább a háziasság intim jellegével bír. A lírai vallomás tolmácsolója nem látszik észrevenni, hogy mennyire összezusugorítja az egyesület jelentőségét a működés illetően beállítással. Csendes, zajtalan, nem gazdag, háziasság, intim. Ezeket a tulajdonságokat ideális lélekkel választott feleségünkben szeretjük fölismerni. De a bécsi magyar egyesület munkásságában a zajos, a gazdag, a változatos, a nyughatatlan, a nyilvánosság minden kritériumával fölruházott tevékenységi föltételeket követelhetjük meg.

Ferencz Ferdinand főherceg védnöksége határozottan növeli az egyesületnek súlyát. De itt nem szabad megállni. Egy olyan testület, melynek alapító tagjai között Ő felsége a király, az áldott emlékü Erzsébet királyasszony, Frigyes főherceg, József főherceg, Ottó főherceg, József Ágost főherceg, Szász-Coburg-Góthai herceg, Fülöp Ő fensége stb. foglalnak helyet, döntő befolyást kell, hogy gyakoroljon a közvélemény hazafias magatartására.

A hol az összeköttetések ilyen magasra nyulnak fel, ott csak le kell hajolnunk egy kevéssé, hogy a nép is fölismerje tényező voltunkat a közélet bajvívásaiban.

A jelentés kapcsán arról a lehangoló valóságról is meg kell emlékeznünk, hogy az egyesület kiadásainak összege nem futja ki a rendelkezésre álló pénzalapok födözeteiből. A jelentkező különbözetek kivétel nélkül az egyesület érdemekben gazdag elnökének zápori Regenhardt Ferencznek magánpénztárából kerülnek kifizetésre. Ezt a csöndben munkálkodó nagylelkűséget nem lehet eléggé magasztalni. Csak legszigorúbb kötelességünket teljesítjük akkor, ha az igazság lobogóját az elnök nemes alakja

előtt mi is tiszteletteljesen meghajtjuk.

Ha az ilyen önzetlen áldozatkészség mellé munkatársul a megfelelő adminisztratív képességek szegődnek, úgy a jelentésben sem kell majd a szerénység színeibe burkolódnunk, az eredmények felsorolása közben.

Volna ugyan még egy őszinte szavunk az alapszabályok módosítása, és azoknak megtartása dolgában, de erről a következő alkalommal.

Színházi dolgok.

Szerelmi kaland. Regel Henrik tréfas szövegkönyvére Mader Raoul a budapesti magy. kir. opera igazgatója balettzenét komponált A „Piros Czipók” és a „She” szerzője a zeneirodalom terén joggal van tekintélynek elismerve és ezért a sorrendben utolsó alkotásától elvártuk volna, hogy ragyogó képességeit újabb momentumokkal öregbítse. A virágzó barackfától joggal várhatjuk el, hogy gyümölcstermő fává nemesedjék tulajdon potentialitása által. Mader néhány operetteje és balettje azt a meggyőződést érlelte bennünk, hogy tehetségének szabadabb bontakozásától első rangú alkotások fognak napvilágra kerülni. Alkotások, a melyeknek hírvívó szárnyát a belőlük bőven buzgó dallamok fogják szolgáltatói. Alkotások a melyek Mader Raoul nevét kapcsolatba fogják hozni a magyar zeneművészet fejlődésének történelmével. Nos! sietünk megnyugtatói a nyájas olvasót, hogy Mader Raoul dallamképző ereje és zenei intelligenciája nem csökkent, sőt bizonyos tekintetben szabályosabbá vált eddigi alkotásaihoz mérve. De ez a fejlődés csak technikabeli előrehaladás és nem az egyéniség forrongásának egy újabb stádiuma. A genie vakmerősége csak mintegy a kulcslyukon keresztül illeszkedik bele a hangszerelés együttesébe. — Nem tud valóságának méreteiben hatalomra vergődni, hogy mámoros önkívületbe ragadja a magas hallgatóságát.

A zenész finoman árnyaló tehetségét igazolja a partitúrának az a sajátossága, hogy mindenütt a szövegkönyv hangulatát frazirozza és juttatja kifejezésre. A zene melodikusabb részei szinte beleragadnak emlékezetünkbe és egyszerre csak azon vesszük észre magunk, hogy az alig hallott zenei

sujetet szeretettel és mosolyogva dudolgatjuk magunkban.

Talán nem nagyon kalandozunk el az igazságtól, ha azt állítjuk, hogy Regel szövegkönyve a maga burleszk képzelgetéscsapongásaival nem is alkalmas arra, hogy nagyszabású zenei emótiókra ragadjon egy fogékony művészleket.

A „Szerelmi kaland” sikere újból igazolja várakozásunkat Mader Raoul jelentékeny teremtő képességében.

A nagy „slager” még mindig hátra van — ezt reméljük geniejének egy hirtelen fölvilanától. F. E.

Színház és művészet.

A hatvanesztendő Lucca Paulina.

Lucca Paulina, az egykor világszerte híres énekesnő mult hó 27-én töltötte be hatvanadik életévét. Lucca szerény kardalosi sorból emelkedett fel a leghíresebb és legünnepeltebb énekesnők sorába, akinek hangját és művészetét az egész világ megcsodálta. Az énekművészetbe még Meyerbeer vezette be. Lucca Paulina, aki alig néhány évvel ezelőtt vonult vissza a színpadtól, most Bécsben él, ahol született is.

Magyar énekesnő külföldi sikere.

Samek Elza, akit budapesti tanulmányai befejezése után a berlini udvari operához szerződtettek, a napokban lépett föl először Magdeburgban, a Carmen czimszerepében. A széphangu, fiatal énekesnőtől az ottani lapok igen elismerőleg nyilatkoznak. Dicsérik pompás megjelenését, iskolázott hangját s énekbeli biztosságát és színjátszó tehetségéről is elismerőleg szólnak.

A budapesti m. kir. operaház.

Prevosti Franceschina urhölgy 26-án este kezdte meg néhány estére tervezett rövid vendégföllépését a Traviata czimszerepében, és közönségünküél igen rokonszenves fogadtatásra talált. A művésznő néhány évvel ezelőtt a bécsi An der Wien színházban staggioneskedett és akkor részletesebben is foglalkoztunk a művésznő előkelő kvalitásaival, rokonszeves egyéniségével. Akkori véleményünkön nem igen változtattunk most sem. Prevosti asszony elsőrangú koloratura énekesnő, a szó legjobb értelmében: olasz staggione-csillag, aki közel másfél év óta méltán arat babért és csengő elismerést szűkebb olasz hazáján kívül is. Technikája bámulatos, előadása és játéka fölötte hatásos. Nem volt olyan poetikus Violetta, mint Arnoldson Sigfrid, nem volt olyan eszményies, mint Biancha

Bianka, és nem volt olyan drámai, mint Bellincioni Gemma, de mind e három művészno egyéniségéből, alakításaik sajátosságaiból volt benne egy-egy vonás. Mindjárt az első felvonásban megkapta, lebilincselte a hallgató-ságot és a hatás a „mysterioso“-tól kezdve egyre fokozódott, a művésznőt számtalanszor kitapsolták minden felvonás után és valósággal elhalmozták ovációkkal egész este. A közönség tetszésnyilvánításaiából még bőven kijutott a többi szereplőnek, különösen Albertinek és Takátsnak is.

Uj népszínmű. A népszínház igazgatója elfogadta előadásra Rózsa Miklós. A hit című népszínművét, mely a legutóbbi népszínműpályázaton új tárgyánál és eredetiségénél fogva különösen feltűnt, melyet a bizottság pusztán formai hibákból volt kénytelen mellőzni.

A spanyol operatársulat vendégjátéka. Albrecht Ferencz, a királyutczai Somossy-mulató bérlője, tudvalevőleg egy spanyol operatársulatot szerződött, azonban a szerződési kötelezettségek dolgában differenzia támadt s ezzel a hetven tagból álló társulat válságos helyzetbe került. A társulat küldöttsége ezért néhány nap előtt Rudnay főkapitánynál járt támogatást kérve, amit a főkapitány készséggel meg is ígért. Borsody Vilmos a Nyári Népszínház élelmes igazgatója tudomást szerzett a társulat válságáról és a hetven tagból álló, a madridi opera jeles erőiből összeállított társulatot rövid vendégszereplésre szerződte a Nyári Népszínházba. Amennyiben engedélyt fog nyerni, Borsody a kiváló társulat részére kibérelt a Somossy-mulató helyiségeit és az előadásokat ott folytatja.

Zilahi Gyula bucsuzása. 28 án bucsuzott el a budapesti Nemzeti Színház közönségétől Zilahi Gyula, a színház egyik legkedveltebb művésze és 13 év óta tagja. A bucsuzó művész, akinek ez idő alatt a Nemzeti Színház s a közönség annyi sok kedves estét és művészi alakítást köszönhet, május elsejével az aradi Nemzeti Színház igazgatója lesz. A budapesti közönségtől egyik legkedvesebb szerepében, a „Közönyt közönnyel“ Polillájában vett bucsut.

A városligeti szinkör igazgatója, Feld Zsigmond, megkérte Guthi Somát, hogy a nyári szezonra írjon darabot a szinkör számára. Guthi a darabbal, amelynek „Házasodtunk!“ címet adta, már elkészült és a főszerepét Rózsahegyi Kálmán, a Nemzeti színház tagja fogja játszani.

Különféle.

Bécsi kalauz.

- **Bécsi magyar egyesület:** I. Theinfaltstrasse 4.
- **Bécsi magyar iparoskör:** VI, Gumpendorferstrasse 9.
- **Első alsó-ausztriai magyar munkásoképző-egylet.** VI., Magdalenenstrasse 65.
- **Bécsi magyar dalkör.** IX., Garnisonsgasse 20.
- **Magyar hitszónoklat** minden vasárnap délelőtt 11 órakor a Kärtnerstrassenben levő Johanner templomban Torma Izidor lelkész által.
- **Akademie der bildenden Künste.** Képzőművészeti akadémia, Schillerplatz 3.
- **Akademie, Theresianische.** Theresianum vegyészeti laboratóriummal, IV. Favoritenstrasse 15.
- **Akademie der Wissenschaften.** Tudományos akadémia, I. Universitätspl. 2.
- **Albertina** Albrecht főherceg rézmet. szeti és rajzgyűjteménye, I. Augustinerbaste.
- **Állatsereglet** a Schönbrunni kertben.
- **Arsenal** cs. k.
- **Felsője magánkönyvtára** I. Hofburg.
- **Udvari könyvtár:** I. Josefsplatz.
- **Egyetemi könyvtár:** I. Franzensring.
- **Tudományos akadémia könyvtára:** I. Universitätsplatz 2.
- **Képzőművészeti akadémia könyvtára:** I. Schillerplatz 3.
- **Technika könyvtára:** IV. Technikerstrasse 13.
- **Keleti muzeum:** I, Schottenring.
- **Műipar muzeum:** a Stubenringen.
- **Kunsthistorisches Museum és Naturhistorisches Hofmuseum:** Állat-, növény- és ásványtani gyűjteményel. Burggring.
- **Ophthalmologiai muzeum:** a közkórházban IX. Spitalgasse 2.
- **Technologiai iparmuzeum:** I. Eschenbachgasse 11.
- **Kunstverein:** I. Tuchlauben 8.
- **Művészház:** I. Lothringerstrasse 9.
- **Kereskedelmi akadémia** I. Akademiestrasse 12.
- **Naturalien-Kabinet:** I. Josefsplatz.
- **Képzőművészeti képtár:** I. Schillerplatz.
- **Schatzkammer.**
- **Museum der Stadt Wien:** I. Rathaus.

Mária Terézia főhercegné ajánléka. Az Erzsébet szobormű-pályázaton bemutatott pályaterveket Erdélyi udvari fényképész remek fényképfelvételekben örökítette meg és az egyes művészi kivitelű fényképlapokból álló gyűjteményt önálló albumban hozta forgalomba. Az albumot majdnem valamennyi főherceg megrendelte, így Ferencz Ferdinand trónörökös, a király leányai: Gizella bajor királyi hercegné és Mária Valéria főhercegnő és még számosan. Mária Terézia főhercegné, ő felsége sógornője ez alkalomból rendkívül meleghangu levelet intézett Erdélyihez, amelyben a fényképek művészi kiviteléért legtel-

jesebb elismerésének ad kifejezést, egyszersmind nevének kezdőbetűivel és a főhercegi koronával díszített ékszeret küldött Erdélyinek emlékül. Az albumot Széll Kálmán miniszterelnök a juryban résztvevő külföldi művészeknek is megküldette.

Robely Jenő bűnpöre. Ismert alakja volt a fővárosi társas életnek Robely Jenő vivómester. Nagy vivóterme volt, amelyet eleinte sűrűn látogattak is a tanítványok, de később Robely elhanyagolta iskoláját egy szép színésznő kedvéért, akivel azután külföldre utazott, otthon hagyva feleségét. — Távoztása után jutott csak köztudomásra, hogy az elegáns vivómester egész se-reg büntetendő cselekményt követett el. Kaucziós alkalmazottak pénzét el-sikkasztotta, több nagyobb összegű váltót hamisított Bókay János egyetemi tanár nevére és Szabó József volt gyűjtőfogházi igazgatót egy birtokvételeben közel 100.000 korona erejéig megcsalta. — Hosszabb ideig eredménytelen maradt a köröztetése, míg végre a rendőrség megtudta, hogy Londonban tartózkodik. Távirati megkeresésre a londoni rendőrség le-tartóztatta s a kiadási eljárás után Anglia négyrendbeli magánokirat hamisítás, kétrendbeli sikkasztás és egyrendbeli csalás büntette miatt kiszolgáltatta. Hazaszállítása után az ügyészség vádiratot nyújtott be Robely ellen magánokirathamisítás, sikkasztás és csalás büntette miatt. Ezen vádirat ellen Robely védője kifogásokkal élt, amelyeket a napokban tárgyal a törvényszék vádtaácsa Czarán István táblai bíró elnöklété alatt. A vádtaács ma különben egy 1400 koronás és egy 3000 koronás váltóhamisítási vádra nézve megszüntette ellene a to-vábbi eljárást. A törvényszék ma egyben elrendelte azt is, hogy Robely a főtárgyalá-ig fogva tartassék

Pünkösdi kedvezmény a vasuton.

A magyar királyi államvasutak igazgató-ágától vett értesítés szerint a pünkösdi ünnepek alkalmából az államvasutak, valamint a kassa-oderbergi vasut magyar vonalainak összes állomásairól (az üzemiállások álló helyi-érdékű vasutak állomásairól, valamint a szomszédos forgalomnak kizárásával) Budapestre mérsékelt áru menettérti jegyek adatnak ki olyképp, hogy az utasok az I. kocsiosztályban két II. osztályu, a II. kocsiosztályban két III. osztályu egész jeggyel, a III. osztályban pedig egy II. osztályu rendes áru menetjeggyel Budapestre és vissza utazhatnak. Gyorsvonatokon megfelelő gyorsvonatu jegyek váltandók E je-

gyek május 15—19. napjain, az utóbbi napon azonban csak a reggeli órákban, a Budapesttel közlekedő valamennyi személyszállító vonathoz (expresszvonatok kivételével) kiadatnak, a visszautazásnak pedig május hó 19. és 20. án meg kell történnie, illetve legkésőbb a május hó 20-án Budapestről induló utolsó vonattal meg kell kezdetnie. Május 19-ike előtt e menetjegyekkel visszatérni nem lehet, továbbá azokkal utmegszakításnak sem menetkor, sem jövetkor nincs helye. Az I. és II. kocsiosztályban utazók különösen figyelmeztetnek, hogy azoknak a visszatérés alkalmával mindkét menetjegy birtokában kell lenniök, tehát azokat Budapestre érkezve, csak elő kell mutatni, leadni azonban nem. Gyermekre külön kedvezmény nem engedélyeztetik.

A teleményes koldus. Olvastuk ezt a kis apróságot: Keresztély dán királynak az a szokása, hogy korán reggel sétára indul Valdemár hercegnek a kíséretében. Ha pedig maga megy, akkor kedvenc kutyáját is magával viszi. A napokban egy züllött külsejű koldus tartott feléje. A király nagyon kegyes a koldusokkal és sze-

gény emberekkel szemben. A koldus levett kalappal közeledett feléje.

— No mi ujság? — kérdezte tőle a király.

— Szeretném felséged arczképét emlékül.

— Szivesen, csak hogy fotografiámat nem szoktam a zsebem hordani.

— Bocsánat, felség, — mondá ravasz hunyorgással a koldus, — ha felséged jól utánané a zsebében, találui fog.

A király kétkoronást adott a koldusnak, akinek nevét nyomban följegyezték a rendőrök.

Kecskeméthy Győző áldozatai. Kecskeméthy Győzőnek, a székesfőváros hírhedt tolvajának áldozatai azok a fővárosi tisztviselők, akik ellen a tanács elrendelte a vizsgálatot és akiket részben hivatalaiktól felfüggesztett. A felelőségre vont négy tisztviselő: Hoffmann Sándor adófőpénztárnok, Pesti Ferencz IV. kerületi előljáró, Szimély Ede adópénztárnok és Leipold Lajos pénztári ellenőr ellen Fülep Kálmán városi tiszti főügyész most terjesztette be vádindítványát a közigazgatási bizottsághoz,

illetőleg a fegyelmi választmányhoz. A vádindítvány a vagyoni felelőséget mind a négy tisztviselőre kimondatni, ezenfelül Hoffmann főpénztárnokot és Pesti előljárót 200—200 korona pénzbírságra, Szimély pénztárnokot és Leipold ellenőrt pedig hivatalvesztésre ítétetni kéri. Ez a szigorú vádindítvány közmegegyezést kelt a fővárosi tisztviselők körében, annyival inkább, mert a székesfőváros közgyűlése az előljárót és a főpénztárnokot pár hónappal ezelőtt a vagyoni felelőség alól feloldotta. De megegyezést kelt azért is, mert ilyen súlyos vád emelésére semmiféle jogi alap nincs. A törvény rendelkezései értelmében köztisztviselőt állásától elmozdítani csak akkor lehet, ha a büntető törvény paragrafusaival jön összeütközésbe, vagy a szándékos vétkes mulasztás megállapítható, ami azonban a feunforgó esetben ki van zárva. A vádindítvány fölött a székesfőváros fegyelmi választmánya Márkus József főpolgármester elnöklésével május havi ülésében fog dönteni.

Dr. BREHMER-féle világhírű

gyógyító intézet

tüdőbajosok részére

GÖRBERSDORF (Szilézia).

Igazgató-orvos: **Petri**, titkos tanácsos, dr. Breimernek sok éven át volt segédorvosa.

Prospektust ingyen küld **a gondnokság.**

MATTONI-féle

GISSHÜBLER

legtisztább égvényes
SAVANYUKUT.

Alapított 1548. év előtt.

Rák gyógyszerár Mittelbach S.

BÉCS, I., Hoher Markt 8. szám. (Palais Sina)

Országos telefon-szám 3571. Országos telefon-szám 3571.

Egyike a legrégebbi gyógyszertáraknak Bécsben. (alapított 1548. év előtt), a város központjában.

Kitüntette

6 arany,
2 ezüst és 1 bronz-éremmel.

Bécs 1883.	Bécs 1892.
Páris 1889.	Zágráb 1892.
Genf 1889.	Genf 1893.
Nizza 1890.	Marseille 1893.
Budapest 1896.	

A Svajczi Pharmacopée után készült labdacskok

Este lefekvés előtt 1—2 darab bevétele biztosan hat hashajtólag nélkül, hogy fájdalmat okozna, egyuttal előmozdítja az étvágyat és az emésztést. Valódi csakis a „Vörös rák” védjeggyel és a készítő aláírásával. Ara 1 k. 40 fil.

NORDERNEY.

Ejszaki tengeri fürdő a leglátogatottabb hely.
Kitűnő összeköttetés és közlekedés minden-
honnan. A fürdő modern berendezéssel bír
és a legnagyobb kényelemmel van ellátva.

Számos szálloda és magánház áll a vendégek
rendelkezésére.

Bővebb felvilágosítást nyújt a

királyi fürdő-felügyelőség.

József főherceg
ő Fensége
udvari szállítója.

→ Arany érdemkereszt tulajdonosa. ←

GIGANTE A. ékszerész

FIUME Piazza el Duomo.

„MORETTI“ különlegességek készítése.

Kitüntetések: Páris 1878, Székesfehérvár 1879, Triest 1882, Budapest 1885, Brüsse
1888 Budapest 1896, Budapest 1886, Brüssel 1897. Fiume 1899, Páris 1900.

Gigante A. eme különlegesség igazi művelője és javítója.

Első Biztosító Intézet Katona szolgálat esetére.

Ő cs. és kir. Fensége József főherceg védnöksége alatt.

Budapest, Váci-utca 34.

Bécs, I., Franz Josefs-Quai 5.

Biztosítási tőke: **35.000,000 korona.**

Tőkék és járadékok biztosítása flugyermekek számára a katonai szolgálat költségeinek fedezése, illetve
be nem soroztatás esetén ellátás céljából a nagykorúság idejére. Az összes üzem-haszon a biztosítottaké. A
busorozott ifjak ezenfelül a biztosított tőke 60—70%-ának megfelelő külön nyereségben is részesülnek. Olcsó
díjtételek. Előnyös feltételek szabadelvű szabályzatok.

Lussinpiccolo. Klimatikus gyógyhely. „Friczi“ pensió családi ház.

Szeptember 15-től május 15-éig nyitva. Gon-
dosan kezelt kitűnő konyha, nagy étterem.
Fürdőszobák. Teljes pensió (szobával együtt)
7—10 Korona

Legrégibb magyar pezsgőbor gyár.
Alapított 1825-ben.

HUBERT J. E. POZSONY

Gétry Club

Extra dry.

A budapesti országos
kaszinó pezsgője.

Készítmény francia mód szerint!

Budapest legnagyobb fürdőintézete, több mint
II hőforrással (27.5—65.5° C.) rendelkezik.

Császárfürdő.

Teli kura.

Nyári kura.

Gőzfürdő 80 öltözővel, 1 forró
és 2 langyos medence.

Gőzkamra (43—46°). Zuhany-
kamra. Hideg medence.

Izapfürdő elkülönítve hölgyek
és urak részére. Fe-
dett női uszoda. Uriuszoda 1860 m.

A kontinens legnagyobb intézete.
Tűkfürdők. Törökfürdők. Márvány-, por-
cellán- és kádfürdők.

Gyógyhely 200 jól berendezett szobával.
Árnyékos park.

ROYKÓ VIKTOR

tiszaujlaki gyógyszerész

fehér, barna és fekete rég ismert

KÖZKEDVELT MAGYAR BAJUSZPEDRŐJE.

→ Nagy doboz 35, kicsiny 20 kr. →

Magában foglalja egy jó bajuszpedrőnek minden tulajdonait. — A bajuszt növeszti, ápolja, nem törli, jól összetartja, puhává és hajlékonyává teszi.

Valódi csak akkor, ha minden doboz (skatulya) feneke az itt látható védjeggyel, fedele pedig kívül piros, belül kék színben teljes névaláírással „Roykó Viktor“ van ellátva. Postán legkevesebb két doboz rendelhető. Szállítólevél és csomagolásért külön 10 kr. számítatik.

→ Vizonteladók illő %-ban és 20 nagy, vagy 35 kis doboz vételénél már bérmentes megküldésben részesülnek.

Vezérképviselőt Ausztria és mellékterületei részére:

„Alte k. k. Feldapotheke“ Bécs, I. Stefansplatz 8.

Fiziko-diätikai gyógyítóintézet

BAD TOPOLSCHITZ.

(Posta Schönstein, Cilli mellett, Stájerország.)

Legmodernebb berendezés! Olcsó árak! Gyönyörű hely!

Gyógyít minden idült bajt, hosszantartó lábadozás és bármilyen gyengeségi állapotnál ajánlatos.

Az intézet egész éven át nyitva van.

Prospektust küld és felvilágosítást ad a gondnokság vagy a Bécsben, VI/1, Mariahilferstrasse 31. sz. a. lakó fürdőtulajdonos dr. HUTTERN GUSZTÁV. azelőtt a Rikli A.-féle Mallnerbrunn természetes gyógyintézet igazgatója Veldesben (Krajna).

Sürgőnyozim: Magyar Magyaracél Budapest.

aczelárugyár részvénytársaság

a „Poldiaczel“ gyártmányok

egyedüli képviselője a magyar sz. korona országokban.

Gyárt és szállít

„Poldiaczel“

mindennemű szerszámoknak, kovácsolva és hengerelve. — Különleges aczelokat és kereskedelmi aczelokat „POLDIACZÉLBŐL“.

Magyarországon egyedüli szállítója a zólyom-brézói gyártásu

Holzer Jakab és Társa-féle

szabadalmazott különleges rúgóaczelnak.

Kizárólagos gyártása a „LEMOINE“ módszer szerint előállított hordó-ütőkő-, tekercs- és csavarrugóknak mindenféle járművek számára.

Gyár, központi iroda s raktár: Budapest, VI. Külső Váci-ut 65. szám.

Magyarországon legnagyobb szerszám és rugó-aczel raktár.

Felső-Ausztriában. Felső-Ausztriában.

Hall fürdő.

Első rangu jódsós fürdő.
(Jód: 0.358; Brom: 1.044. dr. Ludwig udv. tanácsos véleménye szerint).

Idény május hó 15-től szept. 30-ig.

A kontinens legerősebb Jód-forrása görvély és azon általános különleges kör ellen, amelynél a jód fontos gyógyhatányt képez.

A Kremsthal és Steyrthalbahn állomása. Modern berendezett fürdők. Minden modern gyógyeszköz. Massago, belélegzés, gőz-, zuhany- és hidegfürdők. Villamos két fülkájű fürdők. Villamos fényfürdők. Pompás fekvés. Gyönyörű gyógypark. Színház. Gyógyzene, hangversenyek, bálók, Lawn-Tennis stb. Diszes szállodák és magánlakások. Gyermekpensiok. A gyógyvendégek száma 3600.

Utí irány: Bécsből Linzen és Steyren át (közveilen kocsiban) 6 óra. Passauból és Salzburgból, West-Unterhronn át 3½ óra. Prospektusokat ingyen küld az orsz. intézetek vezetősége.

GRIES-BOZEN mellett Dél-Tirolban.

Éghajlati gyógyhely. Elsőrangú orvosoktól ajánlatik kellemes előnyös fekvésénél fogva. Pormentes és egyenletes levegője a tartózkodást igen kellemessé teszi. Az idény 9 hónapig tart.

1. Szeptembertől—novemberig szőlőkúra
2. Deczembertől—februárig legenyhébb éghajlati hely osztrák földön.
3. Márcziustól—májusig kellemes tavaszi tartózkodás.

Felvilágosítással szívesen szolgál és prospektusokat küld.

a GYÓGYBIZOTTSÁG. Gries, Bozen mellett.

Gardone-Riviera. Olaszország.

HALM VILMOS

kereskedelmi kertészete.

Virágkötés. Virág és növényzet szétküldés a bel- és külföldre.

Különlegesség: a subtropikus növények tenyésztése a szabadon. Pálmák, Cycadok, Juccok Dasyliariák, Dracaenok, Gyneriák és Bambusok, Örökzöld lombos növények. Coniferák. Szétküldés egész évben postán vagy vasuton utánvét mellett. Csomagolás saját költségén.

Alapított 1867-ben.

Alapított 1867-ben.

Valódi karlsbadi ostyát

(Különlegesség)

készít és szállít

(Különlegesség)

BAYER KÁROLY,

ezelőtt Bayer Borbála es. és kir. udvari szállító és porosz királyi udvari szállító.

KARLSBAD.

 „Novara“-hoz, a Cafe Elefant fölött és Mühlbadgasse 12-ik számú sátor.
 Ezüstérem Lipcse 1892. Eger 1892. Aranyérem London 1893. Aranyérem Bécs 1894.
 Telefon 138. Székküldés postán az egész éven át.

Magyar-horvát tengeri gőzhajózási részvénytársaság Fiumében.

Fiumén keresztül

a legrövidebb és legbiztosabb a szigetek mentén levő — a tengeri betegség ellen legjobban védő — utirány

DALMACZIÁBA.
Rendes menetek a legnagyobb kényelemmel és villamos világítással ellátott gőzösökkel.

Szombatrol-vasárnapra eső
éjjelen: Gyorsgözös Zarába, Spalatóba, Curzolába, Gravosába, Ragusába, Castelnovóban, és Cattaróba.

Vasárnapról-hétfőre eső éjjelen: postagözös Zarába, Spalatóba és Metkovicha.

Kedden 10 óra 20 perczkor délelőtt: gyorsgözös Zarába, Spalatóba, Gravosába. (Ragusa) és Cattaróba.

Szerdán 9 óra 30 perczkor este: postagözös Zarába, Sebenicoba, Trauba, Spalatóba, a Braza, Lesina, Lissa és Curzola szigetekre.

továbbá Ragusába, Cattaróig.

Csütörtökön déli egy órakor: postagözös Lussinpiccoloba, Selvebe, Zovraba, Sebenicoba, Trauba, Castelvechhioba és Spalatóba.

Pénteken 10 óra 30 perczkor délelőtt: gyorsgözös Zarába, Spalatóba és Gravosába.

Szombaton 7 órakor reggel kirándulás Fiuméből és Abbaziából Lussinpiccolóba és vissza.

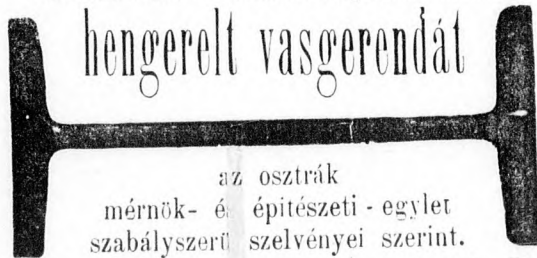
Részletes menetrend a „Der Conducteur“ című hivatalos menetrend könyvnek 593-tól 604-ig számig levő részében látható.

Juhos Gyula és társa

a magy. kir. áll. vasgyárak vezérügynöksége

Bécs, II., Nordbahnstrasse 42.

Szállítanak azonnal a készletből legolcsóbb áron:

az osztrák mérnök- és építészeti-egylet szabályszerű szelvényei szerint.

 Szegezett vasgerendát, oszlopot és tömlőt öntött vasból. **Rudvasat**, szelvényvasat, egytetemes lapos vasat és vaspályasínt. **Faszenes nyersvasból s kizárólagosan fatüzelés mellett termelt elsőrangú patkóvasat. Súlyos lemezeket**, úgy mint kazán, hid- és hajólemezeket. Medence- és recézett-lemezeket az elérhető legnagyobb méretekig. **Finom lemezeket** úgy mint zár-, fedél-, c-ő- és mintalemezeket. **Mindeféle gáz- és forrcsőveket** a legkitűnőbb lágy folytvasból úgy mint különösen mozony-, szivattyú- és furó-csőveket a sólyom-brézói magy. kir. csőhengerekből. **Aczélöntvényeket** egészen 30.000 kg. darabsúlyig.

Öntött vasárut, félkész gyártmányt és nyersvasat.

Fürdő és éghajlati gyógyhely.

Vöslau

Idény; májustól—októberig.

 Gyönyörű fekvéssel a Wienerwald előmagaslatain pompás sétányokkal a kiterjedt fenyvesekben. **Összeköttetés Béccsel 40—60 percz alatt naponta 60 személy- és gyorsvonattal.**

Természetes források (Akrathothermen) 24 fok C.

Női betegségek, idegbajok, vérszegénység, altestbajok ellen, gyengélkedés stb. — Tó-, teljes-, kád-, zuhany- és esési fürdők, só-, fenyő- és más gyógyfürdők, tej-, savó- és ásványvíz gyógy mód. — Elektrotherapiae. Terrain-gyógy mód, gyógytornászat

Szanatorium

Vizgyógyintézet

ABBAZIÁBAN.

Igazgató-tulajdonos

Dr. SZEGŐ KÁLMÁN.

Felvétel egész éven át.

Allandó orvosi felügyelet; szakszerű kezelés; kitiű ellátás; modern kényelem; mérsékelt díjak, Telefon-összeköttetés Fiumével.

† Soványság †

 Vakítószép, eszményi és harmonikusan telt **testidomok** egyesgyedül csak a biztos hatása és minden tekintetben ártalmatlan

Aphroditin

használata által érhető el.

Szenzációs készítmény. „Legmagasabb kitűntetés. Törvényileg védve. Orvosilag ajánlva. Megszünteti a vérszegénységet, gyöngeséget, idegességet stb. Ujjáfejleszti a test életerejét. Kezesség a biztos hatás tekintetében. Számos elismerés és köszönetnyilvánító levél. Csodahatású összetétel. Meglehető és kielégítő.

1 csomag 3 K 45 fillér. 3 csomag 9 K.

Az összeg előzetes beküldése esetén a szállítványok bérmentesek. Rakárak és képviselők nyerhetők.

Krysteller B. tápszergyára

BERLIN 125. Friedrichstrasse 218.

† Kövérség †

 Megszűnik az eszményileg harmonikus **testidomok** érhető el, ha a biztos hatású teljesen ártalmatlan szepítő és tápláló

Santalin

port használjuk. Szenzációs és garantált eredmény. diätetikus vagy önmegtartoztatási rendszer. A hivatás megzavarása nélkül használható. Törvényileg védve. Legmagasabb elismerés. Orvosilag ajánlva. Hálalíratok. Csodálatos. 1 csomag 4 K. 3 csomag 12 K.

Az összeg előzetes beküldése esetén a szállítványok bérmentesek. Rakárak és képviselők szerezhethők.

Krysteller B. tápszergyára

BERLIN 125. Friedrichstrasse 218.

Bécses megrendelőink díjtalan tanácsot nyernek minden hygienikus kérdésben külön e célra berendezett szakosztályunkban. Erre vonatkozó kérdések „privát“ jelzéssel intézendők hozzánk.